

Kristendom og protestantisk fundamentalisme i USA

1. udgave, 1. oplag

Udkommer i serien *Religionernes Ekko*. Flere titler under udarbejdelse.

© 2005 Gyldendalske Boghandel A.S. Copenhagen.

Kopiering fra denne bog må kun finde sted på institutioner,
der har indgået aftale med Copy-dan, og kun inden for de
i aftalen nævnte rammer.

Omslag og grafisk tilrettelægning: Sofie Meedom

Forlagsredaktion: Henrik Juul

Originaltekster oversat af Svend Lindhardt

Tryk: Narayana Press, Gylling

ISBN 8702034506

Forsideillustration: De messianske veers prøvelser har taget deres begyndelse.

Billedfortegnelse:

Forside: »Religion: The Pop Prophets« in *Newsweek* (US-edition), May 24, 2004.

s. 25-26: Nürnberg, Germanisches Nationalmuseum.

s. 59, 62, 66, 68, 87, 98v, 99, 121, 122, 123, 127, 128, 129, 130, 132, 133, 134,
142ø, 143: Scanpix/Corbis.

s. 76, 98h samt bagside, 100v, 100h: Gyldendals Billedbibliotek.

s. 75, 104, 135: Polfoto.

s. 78: Bridgeman Art Library.

s. 91: sullivan-county.com

s. 117: christianvideos.com

s. 131, 148: G.M. Marsden: *Religion and american culture*, Harcourt Brace
Jovanowich 1990, Orlando, USA.

s. 142n: ratbags.com

s. 144: liberty.edu

Although attempts have been made to contact all copyright holders
where known, should there be any unintentional or unavoidable
omissions, authentic copyright holders are asked to accept our
apologies and are invited to contact Gyldendal.

11

13

17

1.0

21

21

22

25

35

35

35

36

37

37

39

43

44

45

47

51

51

52

for dem alle. (...) Jeg frelser dem fra deres syndige frafald og renser dem; de skal være mit folk, og jeg vil være deres Gud. Min tjener David skal være konge over dem, og de skal alle have én hyrde. De skal følge mine bud og omhyggeligt holde mine love. De skal bo i det land, jeg gav min tjener Jakob, der hvor deres fædre boede. De og deres børnebørn skal bo der for evigt, og min tjener David skal være deres fyrste til evig tid. Jeg slutter en fredspagt med dem; det skal være en evig pagt. Jeg gør dem talrige, og jeg giver dem min helligdom for evigt. Min bolig skal være hos dem; jeg vil være deres Gud, og de skal være mit folk. Så skal folkeslagene forstå, at jeg er Herren. Jeg heliger Israel, for min helligdom er hos dem til evig tid.»

De to forskellige tolkninger af millenarismens nærforventning er blevet sammenfattet i postmillenarismen, der er de etablerede kirkesamfunds tolkning, og premillenarismen, der er den protestantiske fundamentalismes tolkning.

Postmillenarisme

I postmillenarismen sker Jesu genkomst efter Tusindårsriget. Da det er Jesu genkomst, der markerer begyndelsen på eskatologiens begivenheder, betyder det, at Tusindårsriget if. denne tolkning ikke er en del af eskatologiens begivenheder. Postmillenarismens Tusindårsrige hører således forsoningstiden til. Postmillenarismen blev formuleret af kirkefaderen Augustin (354-430). If. Augustin tog Tusindårsriget sin begyndelse, da Kristus omkring år 33 ved sin korsfæstelse overvandt Satan, der blev lagt i lænker (Johannes Åbenbaring 20.3), hvorved forsoningen mellem Gud og menneske blev mulig.

Det er således kirken, der i Tusindårsriget leder kampen for den kristne menigheds, dvs. Kristi legemes videre udbredelse, og Tusindårsriget vil derfor først ophøre ved Kristi genkomst.

Kirken har if. postmillenarismen haft succes i sin kamp mod Satans og Antikrists styrker, idet den gennem mission og kristent inspireret kultur har vundet stadig større udbredelse, så kristendommen i dag står stærkt er vokset i udbredelse og indflydelse. Kampen har naturligvis bølgeløst frem og tilbage, for Antikrists og Satans styrker er fortsat nærværende og frister mennekene til frafald fra Jesus Kristus som den sande frelser, men kirken vil if. de etablerede kirkesamfund i sidste instans vinde kampen, så verden kan forenes i Kristus. Overordnet har postmillenarismen således et positivt forhold til kirken samarbejde med stat og kultur, der under kirkens ledelse i Tusindårsriget deltager i kampen for at slå de onde kræfter tilbage, så Jesu genkomst og eskatologiens øvrige begivenheder kan finde sted. If. postmillenarismen har Israel og jødedommen ingen plads i Tusindårsriget. Jøderne er for det første som Kristusmordere forment adgang, idet de if. NT og kristen mytologi bærer skylden for, at Jesus blev korsfæstet. Derudover har de fremturet i deres hån over for Jesus ved hårdnakket at fastholde afvisningen af ham som Kristus og frelser.

Jerusalem og Templet

If. postmillenarismen spiller hverken Jerusalem eller det jødiske Tempel nogen rolle i Tusindårsriget. Guds nærvær er ikke knyttet til hverken byen eller Templet, og i postmillenarismens tolkning vil det jødiske tempel ikke blive genopbygget. Guds nærvær er overalt, hvor menne-

sker tilbringe standne

Premill

I de postmillenarismen kommer frelsesens eskatologismen i Premillimeget for idet Gud mentaliserer han har folk. Kun Kristus, indgå i De etabl syndernes ikke indtet den l pligtelse vende sig kan blive på frelse syndefal

De pro som tidl de er i o etablere spørgsm i, at de e ver tilde hvor Tus løfter, se jødiske l betyder, kommer og en fej

Premi at posttr skillige j

sker tilbeder den korsfæstede og opstandne som Kristus.

Premillenarisme

I de protestantiske fundamentalisters premillenaristiske tolkning sker Jesu genkomst før Tusindårsriget oprettes, og Tusindårsriget er i denne tolkning en del af eskatologiens begivenheder. Premillenarismen hører altså dommens tid til.

Premillenarismens Tusindårsrige vil være meget forskelligt fra postmillenarismens, idet Gud her if. de protestantiske fundamentalisters vil opfylde de løfter, som han har udstedt til Israel og det jødiske folk. Kun jøder (få), der tilbeder Jesus som Kristus, og genfødte kristne vil få lov at indgå i premillenarismens Tusindårsrige. De etablerede kirkesamfund med deres syndernes fællesskab kommer i al fald ikke ind, for disse kirkesamfund har svigtet den kristne missions fornemmeste forpligtelse, der er at få mennesket til at omvende sig, så det i dåbens åndsmeddelelse kan blive en genfødt kristen, der i troen på frelseren Jesus Kristus har overvundet syndefaldets skade.

De protestantiske fundamentalister er som tidligere nævnt karakteriseret ved, at de er i opposition. Deres opposition til de etablerede kirkesamfund kommer i spørgsmålet om Tusindårsriget til udtryk i, at de etablerede kirkesamfund ikke bliver tildelt nogen plads i Tusindårsriget, hvor Tusindårsriget i stedet indfrier de løfter, som Gud har givet til Israel og det jødiske folk. Premillenarismens tolkning betyder, at de etablerede kirkesamfund kommer til at fremstå som en parentes og en fejltagelse i frelseshistorien.

Premillenarismen hævder derudover, at postmillenarismen er fejlagtig på adskillige punkter:

Der er intet, der tyder på, at den kristne kirke, som hævdet af postmillenarismen, er ved at vinde kampen mod sekulariseringens ugudelige styrker. Tværtimod.

Postmillenarismens Tusindårsrige er blevet totusinde år gammelt. Når Gud i Biblen skriver et tusinde år, så mener han ikke to.

Postmillenarismens optimisme, hvad angår samarbejdet med de verdslige stater og deres kultur, er ubegrundet, for disse stater er det bibelske Babylon, der if. Johannes Åbenbaring kap. 18 skal ødelægges ved tidernes ende.

Jerusalem og Templet

I premillenarismen inddrages Jerusalem i eskatologiens begivenheder ved Antikrists fremtræden i Jerusalem. Antikrist vil her stille sig i spidsen for det hjemvendte jødiske folk, og han vil som noget af det første lade Jerusalems Tempel genopføre. Her vil det hjemvendte jødiske folk sammen med mange andre tilbede Antikrist som den sande frelser.

Ved Jesu genkomst i Jerusalem mister Templet selvfølgelig al legitimitet, men den dispensationelle premillenarisme kalkulerer alligevel med, at Templet vil bestå gennem Tusindårsriget, fordi det er en del af Guds løfter til det jødiske folk, at Templet vil blive genopført, når Messias kommer.

Verdslig millenarisme

Afslutningsvis skal det nævnes, at den kristne mytologis lære om Tusindårsriget har et modstykke i erklærede irreligiøse ideologier som fascisme og kommunisme, der skildrer deres endelige magtvertagelse som realiseringen af et nyt Tusindårsrige. Her betyder Tusindårsriget,